

Çokların Toplumu'ndan Geri Dönüş Yok (Tunçay Kulaoğlu'nun giriş yazısıyla)

Massimo Perinelli

Irkçı Nasyonal Sosyalist Yeraltı (NSU) terör örgütü, 2000 ila 2007 yılları arasında Almanya'nın değişik kentlerinde dokuz göçmeni ve bir polis memurunu katletti. Enver Şimşek, Abdurrahim Özüdoğru, Süleyman Taşköprü, Habil Kılıç, Mehmet Turgut, İsmail Yaşar, Theodoros Boulgaridis, Mehmet Kubaşık, Halil Yozgat ve Michèle Kiesewetter'in öldürüldüğü bu cinayetlerin yanısıra, göçmenlere karşı bombalama eylemleri ve bir dizi banka soygunu gerçekleştirdi. Sorumluları yıllarca göçmen toplumu içinde arayan, mağdurları ve kurbanları itham eden Alman devleti, NSU'nun çekirdek grubunu oluşturan Uwe Böhnhardt ve Uwe Mundlos'un 2011 yılında şaibeli bir şekilde intihar etmeleri ve üçlünün diğer üyesi Beate Zschäpe'nin yakalanmasından sonra da, istihbarat örgütlerince kurulan ve desteklenen ırkçı yapılanmaları ve bunlarla işbirliği içinde olan resmi makamları korumaya devam etti. NSU cinayetlerini aydınlatabilecek binlerce sayfa dosya yasadışı bir şekilde imha edildi. Maaşları gizli servislerce ödenen faşist muhbirler devlet himayesine alındı, kimlikleri ifşa edilen kimi muhbirler ise şaibeli şekilde intihar ettiler ya da öldüler. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra gerçekleştirilen bu en kapsamlı ırkçı seri cinayetler ve bombalama eylemleri, sadece devlet tarafından değil, basın ve politikacıların da içinde yer aldığı ırkçı toplumsal bir yapının maddi ve manevi desteği ile göçmenlerin üzerine yıkıldı. 2011 yılından bu yana Federal Parlamento'da ve eyalet parlamentolarında kurulan sayısız araştırma komisyonuna ifade veren resmi görevliler, istihbaratçılar ve politikacılar, devletin bekası ve gizlilik gerekçesiyle, olayları aydınlatmak bir yana, yalan söylemeye, dellileri karartmaya ve yoketmeye devam ettiler.

Son olarak Hessen Eyalet Hükümeti, NSU cinayetlerini ve sorumlularını açıklığa kavuşturabilecek istihbarat belgelerinin 120 yıl (!) boyunca kilit altında tutulmasına karar verdi. Beate Zschäpe ve birkaç günah keçisini 2013 yılından bu yana yargılamaya devam eden Münih Eyalet Yüksek Mahkemesi, NSU'nun sadece üç kişiden oluşan bir örgüt olduğu tezini savunmaya devam ediyor, kurban ailelerinin ve mağdurların görüşlerini ve ifadelerini dikkate almıyor, ailelerin ve diğer müdahil avukatların, Alman derin devletinin ve yapısal ırkçılığın sorumluluğunu ortaya çıkaracak taleplerini reddediyor.

Devlete ve çoğunluk topluma egemen olan yapısal ırkçılığı gözler önüne sermek, mağdurların ve göçmen topluluklarının bakış açısını göstermek, NSU kompleksini açığa çıkarmak ve sorumluları adlarıyla ortaya dökmek için 17-21 Mayıs 2017 tarihlerinde Köln'de gerçekleştirilen 'NSU Kompleksi Çözülün' Mahkemesi sonucunda kaleme alınan 'İddianame', başbakan Angela Merkel'den en alt düzeyde görev yapan resmi görevlilere kadar uzanan, politikacıları ve basın ve medya üyelerini de kapsayan yüze yakın sorumludan davacı oldu.

2015 yılında Almanya çapında yüzlerce insanın katılımıyla oluşturulan 'NSU Kompleksi Çözülün' Eylem Birliği, Mayıs ayında gerçekleştirilen mahkemeden sonra, Almanya çapında, Münih'te görülen ve sona yaklaşan NSU davasının karar duruşmasına yönelik toplumsal eylemler planlıyor.

Tunçay Kulaoğlu

Göç diye bir şey yaşıyor. Bunun geri dönüşü yok. Bunu kabullenmek, geleceğin demokratik ve kozmopolit toplumunda, hakların hakkını temel alan bir gelecek için mücadeleye girişmek anlamına geliyor.

Göç diye bir şey yaşıyor; sosyologlar ve göç araştırmacılarının insanlara hangi gerekçeleri atfettiklerinden bağımsız olarak yaşıyor.

Göç diye bir şey yaşıyor; kendi bildiği şekilde, hareket halindeki insanların akışını, taşkını veya selini kanalize etmeye, düzene sokmaya veya sınırlamaya yönelik fantezileri kaale almaksızın.

Göçün göreceli bir özerkliği var, yerleşiklerin dağılıcığının, tahayyül edilmiş türdeş toplulukların nasyonal-sosyal korkulu rüyalarının zapt edemediği bir özerklik.

İnsan içinde bulunduğu koşullardan kaçır, hareket halindedir, meraklıdır, aşık olur, kendisi için daha iyi imkânlar arar, sıyrılır, etrafına bakar, değişir: Bir STK çalışanının, bir mültecinin, bir turistin ve bir yerlinin Midilli'de bir barda karşılaştıklarında neler olabileceğini kimse öngöremez.

Sınır fikri de bu duruma uyum sağlamıştır. Macaristan ve Avusturya arasına serilmiş dikenli teller gibi, Hamburg-Köln arasındaki hızlı trende de sınır mevcuttur. Nazik ilkokul öğretmeni küçük Fabian'ı nitelikli öğrencilerin yönlendirildiği liseye, küçük Faruk'u ise meslek lisesine gönderme kararını verdiğinde, sınır ilkokulun 4B sınıfının ortasından geçer. Sınır, iyi mültecileri kötü mültecilerden ayıran Moria kabul merkezinden geçer.

Ama Moria ateşe verildi ve Atina'ya giden feribot bileti 35,00 Euro'ya karaborsada alıcı buluyor.

Denetim altında tutulabilecek şey ise insanların acısı, hak mahrumiyetlerinin derecesi; ya da NSU vakasında olduğu gibi ceza almaksızın cinayet işleme veya Rostock Lichtenhagen'de olduğu gibi cinayete teşebbüs etme imkânları.

Sınırların değişmesi yeni bir durum değil. Görünmez sınırlar iki bölgeyi orası ve burası olarak ayırmıyor, insanlara farklı mekânlarda belirli haklar tanıyor. Hakların lojistiği, mekânları birilerinin ikametgâhı kılabiliyor ya da başkaları için girilmesi yasak bölgeye dönüştürebiliyor.

Yine de göç durdurulabilecek bir şey değil. İnsanların özerkliği ve kurdukları sosyal ağlar ve dayanışma ağları, kendilerini sömürenlerin üzerinde durdukları temelleri çürütmekte.

Almanya'daki Sol'un karakteristik olduğu düşünülen pratiklerinin aslında göçmenlerden ilhamla oluşturulduğuna hiç de şaşmamalı: fabrikalara karşı yeni mücadele şekillerinden fabrikadan kaçışa¹, oradan ev işgallerine, sosyal merkezlerden kolektiflere, politik öznelleşme alanı olarak kanak gettolarından mutena semtlere uzanan bir dağırcık çerçevesinde.

Göçün ve içerdiği mücadelelerin, toplumları biçimlendirdiğini ve demokratikleştirdiğini kabul etmek geleceğe yaptığımız yatırıma karşılık gelir -günümüzde binlerce küçük mekânda, nişte ve sosyal ilişkide sürekli olarak gerçeğe büründürerek geçmişini oluşturduğumuz geleceğe.

Toplumunu statik bir topluluk olarak hayal etme çabası başarısızlığa mahkumdur -sonsuz acıya neden olsa da başarısızlığı aşamayacaktır. Almanya² uzun zaman önce 'kanak'³laştırıldı³, binlerce insan tersini söyleyip bağırıp çağırıyor olsa da. Dünyalarının kurmaca olduğunu, geçmişte kalmış gibi görünen ama hiçbir zaman gerçek olmayan dünyalarının bir hayal olduğunu farketmişçe, daha da yüksek sesle bağırıyorlar. Fanatizmleri bunun bir ifadesi. Onlar da gelecek için bahis oynuyorlar ama ellerinde fazla bir koz yok.

İster ırkçılar olsun ister Gorki seyircisi; hepsi de göç ve göçmenlerle ilgili fikir yürütüyor -onlara ilişkin olarak ne yapılacağı, onlara nasıl davranılacağı hakkında. Çünkü vatandaşlık haklarına erişimi kendilerinin sahibi oldukları bir imtiyaz olarak görüyorlar -istedikleri zaman başkalarına bahşedip istedikleri zaman esirgeyebilecekleri. Sağdan ve soldan aynı şekilde sürdürülen entegrasyon yalanı budur işte.

Bu anlayışa karşı farklı bir perspektif ve farklı bir duruş getiriyoruz. Çünkü göç, sahibi olunmayı hakları almaktan ibaret değil sadece, aynı zamanda sonsuz ve sonlandırılmayacak bir süreç.

Belirli bazı haklar değil söz konusu olan, eşit haklar da değil; söyler misiniz lütfen, kim ister ki bu ülkenin üzgün vatandaşlarının kaderini paylaşmayı?

Mesele çok daha kapsamlı. Mesele, haklara sahip olmanın, hakları edinmenin temel hakkıdır. Mesele, varolan koşulların çok ötesinde, hak hakkıdır. Bu hak reformcu değil devrimcidir.

Bu devrim göçün bünyesinde yer almaktadır.

Çeviren: Çiğdem Özdemir

Bu metin, Maxim Gorki Tiyatrosu'nda düzenlenen Uniting Backgrounds festivali kapsamında, 'NSU Kompleksi Çözülün' inisiyatifine hazırlık grubu niteliği taşıyan AG-Attitude tarafından sahnede okunan bildirilerden biridir; 9 Ekim 2016.

[1] 1970'li yıllarda göçmen işçilerin bağlı oldukları sendikalara meydan okuyarak giriştikleri gayriresmi grevlere göndermede bulunuluyor [ed.n.]

[2] Orijinal metinde Türkçesiyle "Almanya" ifadesi kullanılıyor [ed.n.].

[3] Kanake, the word used to humiliate foreign people in Germany [ed.n.].